

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3878

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHELSEA 3878

NO. 276. — ŠTEV. 276.

NEW YORK, SATURDAY, NOVEMBER 23, 1929. — SOBOTA, 23. NO VEMBRA 1929.

VOLUME XXXVII. — LETNIK XXXVII.

"RAZOROŽENJE—NAJVEČJI PROBLEM SEDANJOSTI"

BIVŠI DRŽ. TAJNIK KELLOGG ZAHTeva RAZOROŽENJE V TAKI MERI, DA BO VOJNA POPOLNOMA NEMOGOČA

Značilen govor bivšega ameriškega državnega tajnika Kellogga na banketu Pilgrims v Londonu. Na vojno med Anglijo in Ameriko ni niti misliti. Razoroženju na morju bo sledilo razoroženje na kopnem.

LONDON, Anglija, 22. novembra. — Bivši ameriški državni tajnik Frank B. Kellogg se je odzval vabilu Pilgrims Society ter imel pri tej priliki je zelo značilen govor, v katerem je poudarjal, da je treba oboroženo silo na morju in na kopnem tako zmanjšati, da bo zadostovala le v obrambne svrhe.

— Po mojem mnenju, — je rekel Kellogg, — je največji problem sedanjosti, kako naj se zmanjša oziroma omeji oboroževanje. Govorim o znižanju in omejitvi. Popolna razorožitev bi bila seveda najbolj idealna, toda te reforme moramo promatrati s praktičnega vidika. Svet še ni pripravljen za popolno razorožitev.

— Tekmovanje v oboroževanju tvori vedno veliko vojno nevarnost. Niti eden, niti dva naroda ne moreta zavladati vsemu svetu. Nadvlada na morju je danes nemogoča sen. Varnost na svetu je mogoče doseči potom medsebojne obzirnosti, zaupanja in ideje, naj se vsak spor loči potom posredovanja.

— Zatrđno upam, da se bo razoroževanje na morju kmalu pričelo in da bo temu sledilo tudi razoroževanje na kopnem.

— Svet more priti slednjič do prepričanja, da hrepene velesile po miru in da bodo tudi vzdržale mir.

Kellogg je nato izrazil svoje trdno prepričanje, da je vojna med Združenimi državami in Anglijo nemogoča stvar ter pripisoval veliko važnost MacDonaldu obisku v Ameriki.

Zavzemal se je tudi za takozvani Rootov protokol, da bi se Amerika pridružila mednarodnemu razsodišču.

Razpoloženje za to priključitev postaja v Ameriki vedno ugodnejše.

POOSTRITEV SUHAŠKE POSTAVE

Suhači skušajo doseči, da bi bil tudi tisti kaznovan, ki noče javiti oblastim prijatelja ali znanca, kateri je založen s pijačo.

WASHINGTON, D. C., 22. nov. — Tukajšnji suhaški uradniki so bili danes zelo rezervirani glede odločitve Louis Fitzhenry-ja iz Illinois, ki je odločil, da morajo biti kaznovani tudi ljudje, ki nočejo povedati da ima kok njihov prijatelj pijačo.

Uradniki niso prepričani, da bo odločitev splošno sprejeta ali da bo na nji temeljila splošna kampanja proti onim, ki nočejo prohibicijskim uradnikom vsega izdati.

Kot vzrok za to dvajajo opozicijo proti postavi, ki določa, da je tisti, ki pijačo kupuje, istakot kriv kot oni, ki jo prodaja.

PEORIA, Ill., 22. novembra. — Na temelju odločitve zveznega sodnika Fitzhenry-ja je zločinec vsak človek, ki ve, da ima kaka oseba v svojem stanovanju pijačo, pa tega ne sporoči pristojnim oblastim.

Dotičnik naj bi bil prav tako kaznovan kot oni ki prodaja opojne pijače.

Leta 1790 je kongres sprejel postavu, da je vsak človek, ki ve za zločin, pa tega ne javi, tudi sam zločinec.

Na podlagi te postave je izrekel tudi sodnik Fitzhenry svojo odločitev.

MAYBACH ZGRADIL NOV AVTOMOBIL

FRIEDRICHSAHFEN, Nemčija, 21. novembra. — Maybachove motorne naprave so danes naznanile, da so se vršili uspešni poskusi z novo vrsto avtomobilov, v katere so vdelani skrajno elastični motorji, ki so bili zgrajeni na temelju izkušnj, katere je imela vodilja zračna križarka "Graf Zeppelin".

Dr. Hugo Eckener, voditelj "Graf Zeppelin" in dr. Maybach, ki je izrisal nove vrste avtomobil, sta bila zelo zadovoljna z novim strojem ter objavila, da se bo takoj pričel s serijsko produkcijo.

DRAGOCENA OVRATNICA NAJĐENA

Šofer ni vedel kakšno igračo je dal štiriletnemu otroku, dobil pa je pet tisoč dolarjev nagrade.

Newyorški šofer De Luca je našel pred petimi dnevi biserno ovratnico, ki je bila last Mrs. Maude Metcalf. Šofer ni vedel, kakšno dragocenost je našel, toda danes ima v žepu pet tisoč dolarjev nagrade.

Mrs. Metcalf je pa zopet lastnica svoje biserne ovratnice, ki je vredna \$50.000.

De Luca je pripovedoval v policijskem glavnem stanu:

— V ponedeljek zjutraj sem čakal na Peti Ave. in 86. cesti. Ko sem se vrnil na svoj prostor sem videl ležati v prahu nekaj bleščečega. Pobral sem ovratnico. Pokazal sem jo tovarišem, ki so mi rekli, da je brez vrednosti, ker so kamni brčkone ponarejeni.

— No, jo bom pa dal svoji nečakinji — sem odvrnil ter jo dal zvečer svoji nečakinji Fanny. Dekle je staro štiri leta. Ovratnice je bila zelo vesela ter si jo je ko obesila okrog vratu.

Naslednjega dne so časopisi objavili, da je bila izgubljena dragocena ovratnica.

Komparilja, pri kateri je De Luca zaposlen, je istakot pozvala svoje uslužbenke, če je kdo kaj videl ali našel.

De Luca se je javil, vrnil ovratnico ter dobil pet tisoč dolarjev nagrade.

— Kam boš z denarjem? — so ga vprašali tovariši.

— Moja mati ima revmatizem ter bom skušal dobiti pravega zdravnika in pravo zdravlilo, da bo ozdravela. Če bo kaj ostalo, bom vložil v banko, — je odvrnil.

SOVJETI STALNO ZMAGUJEJO NA MANDŽURSKI FRONTI

MUKDEN, Mandžurija, 22. nov. Mesti Mančuli in Dalainor sta padli pred silnimi napadi sovjetskih čet. Kitajci so nudili odločen odpor ter so izgubili dva generala ter večje število nižjih častnikov. Tako se glasi v poročilih, ki pravijo, da se ne more nobena stvar ustavljati ruskemu pritisku, ki je izvanredno močen.

ZADEV A SE JE OBNOVILA

Gospodar je priznal, da je usmrtil uradnika v namenu, da bosta on in vdova dobila za njim zavarovalnino.

CHICAGO, Ill., 22. novembra. — Tukaj se je pripetil slučaj, ki je sličen "Gray-Snyderjevi zadevi" v New Yorku.

Sinoči je umrl v Holy Cross bolnici 20-letni William J. O'Brien, ki je po poklicu konduktor in uradnik ter delal skoro noč in dan, dočim se je njegova žena zabavala ter kovala s svojim ljubimcem načrte glede njegove smrti.

O'Brien je umrl na posledicah ran, katere mu je prizadel Samuel Dorr, lastnik hiše, v kateri je stanoval.

Dorr je bil tudi zavarovalniški agent, ki je pred kratkim zavaroval O'Briena za pet tisoč dolarjev ter ga silil, naj se zavaruje še za petnajst tisoč dolarjev.

Dorr, ki je oče dveh otrok, je priznal, da je ustrelil O'Briena v njegovem stanovanju. Zabaval se je z O'Brienovo ženo, ko je O'Brien nadomoma vstopil.

Policija domneva, da bosta tako Dorr kot Mrs. O'Brien obtožena umora.

Mrs. O'Brien je sprva trdila, da je ona streljala na moža, češ, da jo je pretepal, pa je slednjič priznala resnico.

Ona in Dorr sta sklenila, da se iznebita njenega moža ter se polastita zavarovalnine.

Slični slučaj se je pripetil v New Yorku pred več kot enim letom. Zena urednika in umetnika Snyderja je imela ljubavno razmerje z agentom Grayem. Nekega večera, ko se je bil Gray skril v hiši, je moža do nezvesti opila. Nato ga je Gray udaril z železno utežjo po glavi in ga z žico zadušil. Po tem činu je svojo ljubico zvezal, da bi bil vzbujen v oblastih vtis, da je bil završen roparski napad.

Grayu so pa kmalu nato aretirali, nakar se je vršil proti obem senzacionalen proces.

Oba sta bila obsojena in sta umrla v električnem stolu.

USTRELJENA OD BLAZNEŽA

PORT CHESTER, N. Y., 22. nov. Mrs. John Embesi, ena treh žensk, katere je obstrelil Frank Dileo, ki je znozel preteklo nedeljo, je umrla včeraj popoldne v tukajšnji bolnici. Mrs. Dileo in njena sestra sta umrli že v nedeljo.

MUSSOLINI INSTRUKTOR ZA KMETE

V vse italijanske pokrajine, kjer pridelujejo pšenico, bo poslal diktator posebne izvedence, ki bodo poučevali kmete v poljedelstvu.

RIM, Italija, 22. novembra. — Ministrski predsednik Mussolini, je sklenil pospešiti proizvajanje pšenice v Italiji.

V to svrhu hoče seznaniti italijanske kmete z najnovejšimi poljedelskimi metodami, ki se jih poslužujejo v najbolj naprednih državah.

V kraje, kjer pridelujejo pšenico, bo poslal oddelke strokovnjakov, ki bodo imeli seboj vzorce pšenice, umetna gnojila in poljedelske stroje.

Vsak kmet bo dobil tudi potrebne knjige in brošure o uspešnem pridelovanju pšenice. Profesorji za poljedelstvo bodo imeli po teh krajih strokovna predavanja ter bodo odgovarjali na vsa vprašanja glede najbolj modernih metod pridelovanja pšenice.

Nadalje bodo kazali inštruktorji kinematografske slike, kako je treba zemljo obdelovati, da si kmet zajamči pridelek pšenice.

ZDRAVNIK PRELETET TISOČ MILJ

SAN JUAN, Porto Rico, 22. nov. Dr. Pawan, bakteriolog Trinidad vlade na otoku St. Kitts, je ravnokar završil tisoč milj dolgi polet. Pilot ni maral pristati v Antigui, ker se je bal karantene in dr. Pawan upa doseči otok, ki je oddaljen še sto milj, s pomočjo jadernice ali parnika v najkrajšem času.

POPRAVEK

V včerajšnji DOPIS IZ MOST PRI LJUBLJANI se je vrnila ne-ljuba pomota. Glasiti se mora, da je Mr. ŠUBELJ oddal ameriškem odboru Doma slepcev dva čeka v skupnem znesku \$255.00.

CLEMENCEAU ZOPET BOLAN

Zdravniki nimajo nobenega upanja, da bi bivši francoski ministrski predsednik Clemenceau prestal nov napad bolezni.

PARIZ, Francija, 22. novembra. Zdravstveno stanje George Clemenceau-a, vojno-časnega ministrskega predsednika se je včeraj dopoldne jako poslabšalo.

Tekom noči je Clemenceau zelo trpel, proti jutru je pa izgubil skoro vse upanje.

Po posvetovanju so zdravniki izjavili, da trpi Clemenceau na uremiji.

Boljnika je obiskal bivši francoski predsednik Aleksander Millerand. Predno je Clemenceau padel v nezavest, se je popolnoma zavedal svojega stanja ter se še norčeval iz novice, ki je krožila včeraj po Parizu, da je umrl.

MILANSKI MORILCI OBDOJENI

MILAN, Italija, 21. novembra. — Polastrova tolpa, o kateri se glasi, da je najbolj nevarna tolpa zločincev v moderni Italiji, seveda z izjemo Maffije, je bila razbita včeraj, ko je porotno sodišče obsodilo dva voditelja na dosmrtno ječo. Pet let te dobe bosta morala predsedati v osamljenosti. Sedem gangsterjev je bilo obsojenih od treh do osmih let, dočim so bili štirje oproščeni pod parolo.

Voditelj, Santo Polastro je bil ujet v Franciji in privedli so ga semkaj za proces.

CAILLAUX OPERIRAN

PARIZ, Francija, 22. novembra. Prejšnji ministrski predsednik Joseph Caillaux se je moral včeraj podvreči manjši operaciji, ki je postala potrebna vsled poškodbe, ki jo je dobil tekom avtomobilske nesreče meseca januarja. Zdravniki so izjavili, da je bila operacija povsem uspešna ter da bo bolnik najbrž še danes zapustil bolnico.

ROPARSKI NAPAD NA ORIJENT-EKSPRES V JUGOSLAVIJI

BEOGRAD, Jugoslavija, 22. nov. Soglasno z brzojavkami iz Caribrod, na jugoslovansko-bolgarski meji je bil včeraj zvečer orijentalni Simplon vlak napaden na jugoslovanski zemlji. Le malo podrobnosti je znanih, vendar pa se glasi, da je bilo več potnikov ranjenih in da sta bili ubiti dve osebi.

Orijentni ekspres, ki vozi med Parizom in Carigradom, je eden najbolj slavnih vlakov Evrope.

PREIZKUŠNJE Z VELIKIM LETALNIM ČOLNOM

LONDON, Anglija, 22. novembra. Velikanski, vsekovski letalni čoln Iris III., je bil splovljen včeraj v Brough, v bližini Hulla. Čoln tehta v celotni trideset ton in spustili so ga počasi v reko Humber. V teku pol ure so bile završene vse potrebne preizkušnje, in čoln se je takoj obrnil proti Felixton, kjer bo ostal nekaj časa. Posadko ima petih mož, ter lahko vzame na krov 28 ljudi.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

36 LJUDI UMRLO PRI VELIKANSKEM MORSKEM VALU

ST. JOHNS, N. F., 22. novembra. Velikanski morski val povzročil od potresa v ponedeljek, je zadel osamljeni del južne obali Burin polotoka, v Novi Fundlandiji ter zahteval najmanj 36 človeških žrtev. Povzročil je veliko lastniško škodo, katere še niso precenili. Prva novica je prišla od parnikov, ki so pristali v notranjosti Burin zaliva pred tremi dnevi. Komunikacije s celino so bile prekinjene od ponedeljka, ker se je pojavil velik vihar pred potresom.

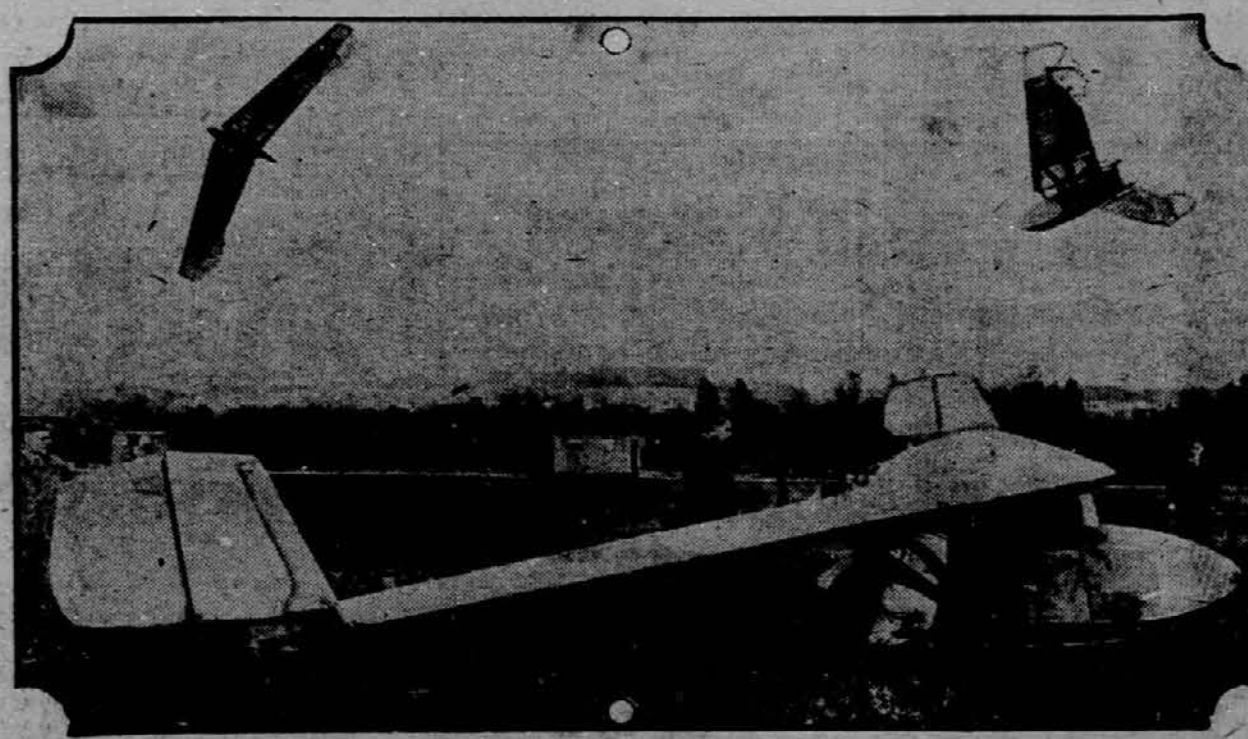
FRANCIJA POTREBUJE BOJNE LADJE

PARIZ, Francija, 22. novembra. Ker je začela Nemčija obnavljati svojo mornarico, se pripravlja tudi Francija za vsak slučaj.

Leta 1930 bo pričela graditi mesto križark po 10.000 ton več velikih bojnih ladij.

Komisija za mornariške zadeve v poslanski zbornici je nasetovala mornariškemu ministru, naj zahteva gradnjo velikih bojnih ladij, ne pa majhnih križark.

AEROPLAN BREZ REPA

Aeroplan brez repa, ki ga je zgradil nemški inženir von Lippich, na svojem prvem uspešnem poletu nad aerodromom pri Berlinu. Aeroplan je vodil pilot Greenhoff.

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslavijo			v Italijo		
Din.	500	9.30	Lir	100	0.79
"	1,000	18.40	"	200	1.13
"	2,500	45.75	"	500	2.80
"	5,000	90.80	"	1,000	5.43
"	10,000	180.00	"		

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo v skladu s našim vezom v starem kraju v stanu znižati pristojbino za taka izplačila od 5% na 3%.

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30.— 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedene, bodite v dinarjih lirah ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej s nam sporazumete glede naših nakazil.

IZPLAČILA PO POŠTI SO REDNO IZVRŠENA V DVEN DO TREN TEDNIH
TUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTERS
PRISTOJEDINO 75c.

SAKSER STATE BANK

400 ORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: Barclay 0890

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
In Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3878

ZASLUŽENA KAZEN

V Chandler, Okla., je porota spoznala Jeff D. Harris krivim uboja, nakar ga je sodnik obsodil na petdeset let ječe.

Proti tej obsodbi bo seveda vložen priziv, toda upati je, da bo višje sodišče razsodbo potrdilo.

Kazen petdesetih let pomenja za Harrisia dosmrtno kazen, kajti obsojenec je star že 65 let.

Ta slučaj zasluži iz različnih vzrokov posebno pozornost.

Neki prohibicijski uradnik je najel Harrisia za svojega pomočnika, da bi mu pomagal pri pogonu na neko farmarsko hišo, o kateri so domnevali, da je v nji skrit žganjekuh.

Ta domneva se je pa izkazala kot napačna. Pri natančni preiskavi hiše niso dobili iti kotla, niti sledu o kakih opojnih pijačah.

Prebivalci hiše so se zoperstavili prohibicijskim uradnikom, ker so vdrl v hišo brez sodnijskega dovoljenja.

Ko je neki prebivalec odhajal iz hiše, ga je Harris ustrelil odzadaj v glavo.

Pri obravnavi se je Harris izgovarjal, da je dotičnik prej streljal nanj, toda ta njegova trditev se je izkazala kot neresnična.

Sodnik Hal Johnson, ki je vodil proces, je rekel, da ta zločin ni le neoprostljiv ter bi morala porota spoznati obtoženca krivim umora po prvem redu, ne pa uboja.

Značilno za ta slučaj je predvsem to, da se je vršil proces proti Harrisu pred državnim, ne pa pred zveznim sodiščem.

Če ima kak prohibicijski uradnik umor na svoji vesti, si zvezne oblasti na vse načine prizadevajo, odtegniti slučaj državnim oblastim ter ga spraviti pred zvezno sodišče.

Tam se v največje veselje Antisalonke Lige razvije vsa moč justičnega departamenta, in obtoženec je običajno oproščen.

To se je dosedaj dosledno dogajalo.

V Oklahomi pa ni hotelo zvezno sodišče poseči vmes, češ, da se tiče stvar državnih oblasti.

Ako bi se vršila obravnava pred zveznim sodiščem, je jako dvomljivo, če bi zadela Harrisia kaka kazen.

Pri državnih sodiščih je pa drugače. Državno sodišče nima posebnega interesa, da bi rešilo morilca pred zaslužno kaznijo.

PRESTOL NA KUPLENH GLASOVNICAH.

V Berlinu se bo vršil v kratkem vsakoletni modni ples tamošnjih manekinov. Se preden je prišel do te vsekakor zabavne prireditve, je nastala škandalna afera, ki razburja vso berlinsko javnost. Razneslo se je namreč, da se je vršila precej čudna prodajala glasovnic, s katerimi naj bi se izvolila občinska modna kraljica za letošnjo sezono. Na ta način bi bilo pričakovati z gotovostjo, da bo zasedla prestol pač tista lepota, ki bi imela največ vpilnih in petičnih prijateljev, pa čeprav bi ne bila najlepša med vsemi. In te kupčije krivci niso niti preveč skrivali!

Stvar je namreč takšna, da so berlinski manekini organizirani v posebnem društvu, ki mu ne gre finančno, niti ne preveč dobro. Mnogo deklet iz te organizacije je brez posebnih ali tako slabo plačanih — šefi računajo na to, da ima vsaka

svojega... kavalirja — da ni nazadnje nič čudnega, če so prišle na idejo, da bi letos svoje glasovnice, do katerih imajo izključno pravico, prodale za masten denar in pomagale tako sebi in organizaciji. Temu se je pa javnost uprla in tako je kupčija padla v vodo, še preden bi utegnili učinkovati.

Javnost zahteva sedaj celo to, da morajo kandidatkinje za naslov modne kraljice nastopiti na prireditvi maskirane, s čimer bi odpadli vsi osebni vplivi. Tako se bo bržkone tudi zgodilo.

Sicer pa se listi ob tej priliki ugotovili, da gre pri tem naslovu samo za čast, ki ne prinaša oz. ki ni prinesla smagovalkam doslej nobenih materialnih koristi. Niti ena si ni radi te časti izboljšale kariere in celo moža si ni na ta način ujela še nobena.

Iz Slovenije.

Smrtna nesreča.

Vzhodni del Ljubljane je 8. novembra okrog poldneva razburil izredno tragičen dogodek, ki se je odigral na Kette-Murnovi cesti v železniškem viaduktu, kjer je našel nepričakovano smrt leta 1876 rojeni posestnik Ignac Demšar, doma iz Slapa pri D. M. v Polju.

Imenovan je pripeljal dopoldne v mesto voz željnati glav, s katerimi se je ustavljal najprvo v mestu na trgu, a je kmalu zatem zvedel, da prevzema želje neka večja tvrdka, ki kupuje kar 'čez' ter takoj tvori na vlak in odpošilja iz dežele. Čim je Demšar zvedel za tvrdko, ki je prevzemala blago na tako zvani "rampi" v bližini glavne kolodvorja, je vozeč neprodane željate glave domov obrnil in pozval hčerko, naj vozi na omenjeno rampo, dočim se je sam povzpela s Kette-Murnove ceste na železniški nasip in odokorakal po progi, da čimprej prispe na "rampo". Brž ko je že starejši mož prišel po progi nad železniški viadukt, kjer baš popravljajo progo in zaradi teh popravil v progi nevarne luknje, so ga jeli opozarjati na to tam zaposleni delavci. Demšar pa, ki je bil tedaj že močno vinjen — prej je obšel par gostiln — se za to ni posebno zmenil. Istočasno mu je privozila nasproti tudi železniška lokomotiva, kateri se je Demšar prav nespretno izognil. Lokomotiva je v njenega Demšarja zadela in sunila s proge v stran, pri čemer se je mož zaradi sunka opotekel in se skoro v zraku zasukal tako nesrečno, da se je naenkrat znašel nad praznim prostorom in zgrmel v globino viadukta. Lovec se v zraku je Demšar padel z glavo navzdol. Občel je na tleh pod železniškim mostom s prebito lobanjo in zlomljenimi tili.

kom. Ojačenje škofjeloškega vodovoda. Vodovod v Škofji Loki je bil zgrajen v letu 1902, in je obstojal iz dveh studecev pod Sv. Lovrencem, v stranski grapi Poljanske doline. Dasiiravno delujejo vse naprave kljub 27-letnemu obratovanju brezhibno, se je vendarle občutilo v zadnjih letih, osobito ob času suše pomanjkanje vode in to zaradi naraščajočega števila prebivalcev. Kriza je dosegla svoj vrhunec z nastanitvijo vojaštva v Škofji Loki. Vodovodno društvo pod predsedstvom zaslužnega dolgoletnega predsednika Lovra Sušnika, ravnatelja Okrajne hranilnice in posojilnice v Škofji Loki, si je prizadevalo na vso moč, da to oviro odstrani in se ni strašilo niti truda, niti stroškov.

Po daljšem iskanju sta se izsledila pod Sv. Lovrencem dva dokaj jaka studenca. Izkopali so se takoj poskusni jarki, ki so dajali zadovoljivo množino vode. Žal, je kemična in bakteriološka preiskava dognala, da je voda premehka. Toda neuspeh odbora ni omalodušil, temveč se je z raziskavanjem nadaljevalo do popolnega uspeha. Nekako 200 m od obstoječega zgornjega studenca se je našla sled novih izvirkov. Kemična analiza je označila vodo za dovolj trdo in povsem zdravo.

Prišlo se je s kopanjem ki ga je vodil stavbenik Anton Ogrin iz Škofje Loke: zajetje, polaganje cevi in filtriranje pa monter društva Alojzij Kralj. V treh tednih je bilo delo končano in skrb za vodo za dogledno dobo let odstranjena. Z novim studencem se je pridobilo ca 100 kubičnih metrov dnevno in se je obstoječi vodovod povečal za eno tretjino dosedanje produkcije.

Nočna idila vdovca in vdove iz Trbovelj.

Tudi ta dva sta prišla na zagorski sejem. Zvečer sta šla iz neke gostilne v Zagorju in zavila proti Toplicam namesto proti Trbovljam. Pri Korbarjevi delavnici sta prišla neka navzkriž in je začel vdovec z dežnikom mahati po stakajci vdovi, ki je klicala na pomoč.

Mimo je slučajno prišel strojnik Matija, ki je skušal razjarjenega moža pogovoriti.

"Stran", je zaklical vdovec, "sicer bom streljal. Boš videl, kaj so Trbovelj". Takoj nato je prišel zopet mahati z dežnikom, da je zbil ženo na tla v blato. K sreči je prišel na pomoč orožnik, ki se je vračal iz službe. Šele tedaj je prenehal vdovec s tepenjem. Pozvan na zagovor, je dejal, da je upokojen uradnik in vdovec, žena pa tudi vdova po uradniku. Ko je trdil, da je to njegova ljubica, ga je žena zavrnila, da take barabe že ne mara. Pravijo, da je tega razburilnega dogodka krivo letošnje močno vino.

Samomor v valovih Drave.

6. novembra zvečer ob 17.20 je slihal brodar Ivan Merdavs, ki je prepeval pogrebce s pobeškega pokopališča, na meljsko stran, ženski krik na pomoč. Predno je prišel na levi breg, ni utegnil videti ničesar, ker je že temnilo. Delavci, ki so prihajali iz Freundove tovarne, so pa pripovedovali, da so videli ob iztoku kanala Kežarjeve ulice boljše oblečeno žensko, ki je skočila v naraslo Dravo. V mraku pa je niso spoznali in ji tudi niso utegnili pomagati. Ni izključeno, da gre za nesrečo, ali pa je neznanka s krikom na pomoč hotela opozoriti bližnje pasante in brodarja na poslednji čin, za katerega se je odločila najbrž iz obupa. O samomoru so bile obveščene vse orožniške postaje in občinski uradi vzdolj Drave.

Samomori in smrtne nesreče v preteklih 10 mesecih v Mariboru.

V preteklih 10 mesecih se je številno samomorov in smrtnih nesreč v primeri z lani pomnožilo. Življenje si je končalo 15 obupancev, od teh se je pet obesilo, 4 so se ustrelili, 4 zastrupili, 2 sta skočila v vodo. Razne nesreče so zahtevale 12 človeških žrtve, od teh je 6 promernih.

PREMALO GIBANJA IN SVEŽEGA ZRAKA

povzroča zaprtost, slab apetit, glavobol in nervoznost. Za one, ki morajo delati v uradih ali tovarnah.

TRINERJEVO GRENKO VINO

Je pravi blagoslov, ker vredi vzroke in posledice zaprtih prostorov. Slabo vreme v mesecu novembru in decembru je vzrok priporočila, da se pazi pred boleznijo in Trinerjevo grenko vino je najzanesljivejša tonika za tak slučaj. V vseh lekarnah. Vzorec zastoj od Jos. Triner Co., 1333 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

KUPON ZA BREZPLAČNI VZOREC

Ime
Ulica
Mesto, država

Iz Jugoslavije.

Velike poplave v Hercegovini.

Radi silnih nalivov je nastala v Hercegovini in okolici velika poplava, pri kateri sta bili najbolj prizadeti seli Igalo in Zelenika. Voda je vdrla v kleti in hiše, poplavljal nje in vrtove in povzročila ogromno škodo.

Sreča v nesreči je bila, da je takoj interveniralo vojaštvo, ki je prebivalstvu prišlo na pomoč in preprečilo, da katastrofa ni zahtevala človeških žrtve.

Samomori v Zagrebu.

3. novembra sta bila v Zagrebu zopet izvršena en samomor in en poskus samomora. V bližini opekarnice v Černomeru si je pogajal kroglo v prsa 19-letni Josip Ivić, rodom iz Zagreba. Prepeljali so ga v bolnico, kjer je pa poškodbam podlegel.

Vzrok samomora ni znan.

Na Plutinah št. 5 se je v stanovanju zastrupila z octovo kislino mlada, jedva 17-letna Jovanka Preradović. Prepeljali so jo v bolnico, kjer so ji izprali želodec in je že izven nevarnosti: Vzrok samomora je bila nesrečna ljubezben.

Strašna smrt pod vlakom.

Med postajama Veprovac in Crvenka se je na železniški progi pripetila težka nesreča, katere žrtev je postala 23-letna Tereza Gerić, rodom iz Čomoplje. Gerićeva, ki je bila že dalj časa brez posla, je odšla zgodaj zjutraj z doma svojih sorodnikov, češ, da gre iskat službo. Spotoma je zašla pod vlak, na progi Subotico-Bogojevo, ki jo je strahovito razmesaril. Še živo so potegnili izpod vlaka, toda med prevozom v bolnico je v vagonu umrla. Baje gre za samomor, ni pa izključeno, da se je Gerićeva ponešrečila. Bila je namreč precej gluha in tudi nekoliko slaboumna.

Samomor 70-letnega starčka.

V Novem Vrbsu si je končal življenje 71-letni starček Jurij Lorenec. Za samomor se je starček vestno in skrbno pripravil. Obelkele je črno obleko, popreje pa je še napisal oporo, v kateri ni izpustil omeniti nobenega predmeta. Nato se je obesil.

Bik nabodel in pohodil posestnika.

Strašne smrti je te dni umrl posestnik Josip Marmotić iz Kutine v Slavoniji. V staji je imel bika, ki se je nenadoma odtrgal, nasadil Marmotića na roke in ga vlekel s seboj. Besna žival je nesrečnega posestnika vrgla in pohodila, tako da je Marmotić kmalu poškodbam podlegel. Bik je ranil tudi posestnikovo ženo, ki je prišla možu na pomoč. Šele dvanaest mož je razjarjeno žival ukrotilo.

Malomarni peki v Sarajevu.

Tržna komisija v Sarajevu je te dni napravila nočno "racijo" in obiskala večino sarajevskih pekarn. Komisija je ugotovila, da več pekarn obratuje v skrajno nehygieničnih prostorih. V testu je našla komisija ščurke, stenice in pajke, pa tudi blato in les. Na podlagi te ugotovitve je policija zaprla šest pekarn. Peki bodo občutno kaznovani, obratovati pa bodo smeli šele, ko bodo svoje prostore in obratne lokale temeljito očistili.

Sarajevsko prebivalstvo je ta sklep sprejelo z odobravanjem na znanje in sklenilo bojkotirati vse peke, ki se ne bi držali higijenskih predpisov.

Fordova skladišča in tvornice se preselijo iz Trsta v Split.

Te dni prispo v Split direktorji in zastopniki Fordovih tvornic in skladišč v Trstu svrhu pogajanj z jugoslovanskimi oblastmi. Kakor smo pred kratkim poročali, je Ford trdno sklenil premestiti svoje tvornice in skladišča iz Trsta v Split, ker je prišel navzkriž z italijanskimi carinskimi oblastmi. Preselitev tvornice je že sklenjena.

Dvojnik pokojnega kralja Petra I. umrl.

V Sisku je te dni umrl ugledni mešan Joso Stijić v visoki starosti 85 let. Pokojni, ki je bil lastnik opekarnice, se je udeleževal pri raznih narodnih in kulturnih društvih. Bil je baje zelo podoben pokojnemu kralju Petru I. in je zelo doživel več prijetnih in neprijetnih presenečenj.

Ko se je leta 1835 princ Peter skrival v Sisku in okolici, je prišlo nekega dne pet orožnikov, ki so bili zvedeli, da se princ skriva v Galdovu pri Sisku. V gostilni je bil pa samo Petrov dvojnik, Joso Stijić. Orožniki so zahtevali, naj se legitimira. Seveda je bila zamenjava kmalu pojasnjena.

Stijić je bil v Sisku splošno priljubljen.

MOŽ UMRL PRI POLJSKI DEMONSTRACIJI

VARŠAVA, Poljska, 22. novembra. Tekom neke demonstracije večeraj zvečer ob priliki proslave desete obletnice obstoja Lige mladih komunistov, so bili oddani strel v židovskem mestnem delu. Neki mlad delavec je bil ubit in neka mlada židovska komunistinja je bila težko ranjena.

NADIR KAN BAJE SE ŽIVI

PARIZ, Francija, 22. novembra. Tukajšnje afganistansko poslanstvo je danes oficijelno zanimalo vest, da je bil kralj Nadir Kan zavratno umorjen.

Nadir Kan je naslednik Bača Sakao, bivšega banditskega glavarja, katerega so usmrtili.

DOBILI SMO

večjo zalogo

BLAZNIKOVIH PRATIK

Cena 25c

s poštino vred.

Onim, ki so jih naročili, smo jih že odposlali.

SLOVENSKO - AMERIKANSKI

KOLEDAR

BO V KRATKEM GOTOV

Cena 50 centov

Naročila sprejema:

KNJIGARNA

"GLAS NARODA"

216 WEST 18TH STREET

NEW YORK, N. Y.

Pratike pošljemo takoj, Koledar pa, ko bo gotov, in bomo v listu objavili.

Peter Zgaga

Pri Caribrodu v Jugoslaviji je bil vzprijorjen roparski napad na ekspresni vlak.

Jugoslovanske oblasti domnevale, da so jili napadalci Bolgari.

Bolgarskega časopisja ne čitam, toda stavi, da bo stalo v njem: Napad so vzprijorili Jugoslavlani.

In to je tisto, kar nas slabi. Ne mislim, da napadi ali celo roparski napadi.

To je delo neodgovornih tolp.

Pač pa dejstvo, da Bolgari nočejo biti to, kar so, namreč Jugoslavlani.

*

Pri neki hiši imajo psa, ki je izboren čuvaj.

Če nastane ponoči kak sum, ga je treba samo zbuditi, pa začne lajati, da je groza.

*

Časopisje poroča o nekem moškem, ki je pretepel svojo ženo, ker ni hotela piti njegovega žganja.

Najbrž so ji udarci manj škodovali, kot bi ji škodovalo žganje.

*

Neyorska društva že zdaj agitirajo za veselice, ki se bodo vršile na Silvestrov večer.

Newyorški Slovenci bomo imeli najmanj tri ali štiri veselice. Vse na en večer, in vse bo pričakalo nooletnega dne ter si voščilo srečo in zdravje.

Ali bi ne bila umestna ena sama prireditev, katere bi se vsi udeležili in bi drug drugemu v roko segli?

Ali bi ne bilo to najboljšje? Posebno, če pomislimo, kako malo nas je in če vpoštevamo, da nas je vedno manj.

*

Rojak je bil klican k telefonu. Pa ga ni bilo preseneto dolgo nazaj. In ko ga je pol ure ni bilo, so poslali njegovega prijatelja, naj skuša poizvedeti, kaj se je zgodilo.

Tudi prijatelja ni bilo dolgo nazaj, slednjič se je pa vrnil in izjavil:

— O, ni nič hudega. Že na mu telefonira.

— Kako pa veš, da žena? — so ga vprašali.

— I, zato, ker že dremlje pri telefonu in neprestano odgovarja: — Ja, ja. Olrajt. Ja, ja. Olrajt. Ja, ja. Olrajt.

*

Stari farmarji nekako zaničljivo gledajo farmarje-novince.

Ne zavidajo jim sicer, z dobrimi nasveti jih pa tudi ne obkladajo.

In tako se je zgodilo, da je farmar-novinec kopal in kopal v svojem vrtu, dočim se je njegov stari sosed na ograjo naslanjal in ga neprestano opazoval.

Novinec je bil kar malo v zadregi, toda kopal je in kopal tri čevlje globoko brazdo.

Farmar ga je opazoval, kadil pipo in ni rekel niti besede.

Novincu je bilo že strašno mučno in je rekel:

— Moj znanec mi je poslal iz Avstralije malo semen za špinačo, in mi piše, da moram precej globoko posejati.

Farmar je zdehnal in odvrnil: — Ja, seveda, špinačo je treba precej globoko sejati. Toda tebi je ne bo treba sejati. Če se parkrat dregneš z lopato, boš pri svojem znanecu v Avstraliji — na drugem koncu sveta.

*

— Jaz natančno vem, kaj misliš — je rekla ogorčena žena svojemu možu.

Možček se je sključil v dve gubi in ponižno odvrnil:

— Oh, oprosti mi, saj te nisem hotel žaliti.

*

Rojaka sta se prepirala. Prvi je bil velik in orjaški, drugi pa majhen in slaboten.

Kar naenkrat in skoro brez vzroka, prislo orjak malemu za ušnico.

— Zakaj si me udaril? — vpraša mali.

— Ali si me za šalo ali si me zares?

— O, zares sem te, zares — odvrne orjak.

— No, potem je orjak! Sem že mislil, da si me za šalo. V tem slučaju bi se drugače spogledala, kajti jaz ne poznam nobene šale.

BOŽIČ V STARI DOMOVINI

Onim, ki so namenjeni potovati v stari kraj za Božič, poročamo, da priredimo zadnji izlet to leto na največjem in najhitrejšem parniku francoske parobrodne družbe —

ILE DE FRANCE

BOŽIČNI IZLET — 6. decembra 1929

Kakor vedno, so nam tudi za ta izlet dodeljene najboljše kabine in kdor si želi zagurati dober prostor, naj se pravočasno prijavi in pošli aro.

Za pojasnila glede potnih listov, Return

Formitov i. t. d. pišite na črtno —

SAKSER STATE BANK

22 CORTLANDT STREET

NEW YORK, N. Y.

Mali Oglasi
imajo velik uspeh

Prepričajte se!

KRATKA DNEVNA ZGODBA

PIERRE MACORLAN:

MORNARJEVA NEVESTA

Tri dni smo križarili po honduraskem zalivu, potem pa smo spustili sidro v majhni luki otoka Barnaka, da se mornarji odpočijejo po naporih težke vožnje ter opravijo nujna popravila na ladji.

Prebivalci otoka, ob katerem smo pristali, so bili siromašni zamorci. Ko so opazili, da se mislimo izkrcati, so se umaknili daleč od brega. Morda so pobegnili iz strahu pred našimi gusarskimi junaštvji, zaradi katerih smo bili razvpiti povsod, koder smo križarili po oceanu.

Pustili smo na palubi neznatno posadko in stopili na kopnino. Bilo je divno! Otok je nalikoval velikanski košari, polni najzlahnejšega sadja in eksotičnega cvetja. Našli smo tudi dovolj hrane, čeprav ne takšne, kakršne so si želeli naši želodci. Morske školjke smo razbijali z noži, mleko smo pili iz ilovnatih skled in zraven smo tolažili lakoto s suhim ribami, vse mu temu pa smo dodajali svežega sadja.

Večji del posadke je šel iskati mornarske sreče v male otoske naselbine. Note, Pity, MacGrave, Jack Saven in še štirje ali pet tovarišev pa je sklenilo, da si naprej ogledajo južni del otoka, ki se je utapil v kar fantastični vegetaciji.

Note je na tem pohodu prvi začutil jezo. Dejal je:

"Mac, ti imaš rum. Vrnem ti ga tisti dan, ko bomo imeli zabavo z zamorskim dekletom. Daj mi plačati!"

MacGrave je sicer storil, kakor da ne sliši, kaj mu pravi tovariš, a Note ni čakal. Pograbil je čutaro, zaškrabil z zobmi ter izpraznil posodo do dna. Polokal je rum do zadnje kapljice.

Šli smo dalje. Vonj jasmina nam je opajal nosnice, da so se dvigale kakor plavutice. In glej, tam v grmovju, med zelenimi bananami in drugim listjem svežega drevja, je stala hišica prav kakor v bajki: bela ko sneg. Sence, ki so jo delale še prikupljivejo, so bile sinje kakor površina morja.

Oh, bilo je kakor v raju! Ptice, skrite v samotni senci palm, so žvrgolele in pele. Nič razen njihovega petja ni motilo svečane tišine, ki nas je vse navdajala s pobožnostjo, kakršno občuti človek samo v cerkvi. Kakor je pri mornarjih, običajno, smo prehodili vso okolico in Note se je celo drznil pomoliti glavno skozi okno v hišico. Z roko nam je bil dal znamenje, naj se ustavimo.

"Lahko vstopimo!" je dejal kmalu nato.

Sledili smo njegovi vzpodbudi. Hišica je imela en sam prostor in v tem prostoru je bila ob zidu razprostrta nekoliko natrgana rogožina. Na rogožini je ležala mlada zamorka. Lase je imela pokrite z ruto iz rumene svile, na kateri so se pestro odražale velike vijšneve točke. V sobi je stala še skrinja in na njej je bilo torilce z vodo, v torilcu pa je končaval svoje življenje.

nje pajek, ki ni mogel zlezi iz vode. V drugem kotu je bilo nekaj obleke in par kosov posode.

MacGrave se ni mogel obvladati ob pogledu na spečo deklico. — Vzkliknil je:

"Milady!"

Zamorska lady se je mahoma prebudila in se stresla po vsem životu. Odpila je bele, velike oči, ki so bile videti vse preplašene. Z rokami smo ji dopovedali, naj se nas ne boji, ker nismo hudodelci. Očividno nas je razumela, zakaj kmalu so se njena usta razširila v smeh, kakršnega vidiš samo pri zamorskem plemenu.

Posedli smo po tleh in zamorka je kmalu položila Noteu roko na ramo ter napela ustnice v poljub.

"Saj sem vedel!" je razigrano dejal Note. "Ta biser zamorskega otoka je čakal name, ki sem brodil po morjih dvajset let, da spustim naposled sidro na Barnaku! Gospoda, vzamem jo za ženo in vas pozovem na svatbo, ki se bo vršila po obredniku otočanov!"

Stalo nas je nekaj truda, preden smo zamorki dopovedali, za kaj gre in da je hoče Note za ženo. S težavo smo se sporazumeli. Zamorka je umela samo nekoliko španski in med ta jezik je pomešala časih kak angleški izraz. Pristala je na predlog, da postane Noteu žena, in objemala ženina z vidnim veseljem.

Svatba je bila zelo razgibna. Nevesta je bila dražestna in je dobila v poročno dar sodek ruma, ki so ga svatje po zamorskem običaju na ramah nosili okoli hiše. Oponašali so verske obrede ter pili in jedli. Nevesta je oblekla čudno svatovsko oblačilo — plašč iz satena, ki se je bil našel med plenom z neke francoske ladje. Ves čas je držala moza za roko, sprejemala poklone in mornarjev in odgovarjala na vzklike: "Živela!" z nekim zamorskim reklom.

Zvečer se je družba razšla. V beli hišici so ostale na tleh prazne čaše in krožniki. Posadka se je odmajala na palubo, samo novoporočenca str ostala z MacGraveom v hiši.

Ob slovesu smo pretočili ostanek ruma v pletenico, ki je držala šest do sedem litrov. Noteu smo zabičili naj ne izpije vsega.

Vsem svatom je legel tisto noč na oči težak sen, iz katerega so se zbudili, ko je stalo solnce že visoko na nebu. MacGrave je bil ves hripav in je v nekakšnem polnu zaklical Noteu:

"Hej, Note, daj mi tisto steklenico z rumom, da se napijem!"

A Note se ni oglašil in tudi drugi so molčali. Zato je zlezal Mac po lestvah v spalnico mladih zakončev. Kako se je pa zgrozil, ko je našel Notea ležečega na rogožini v krvi in mrtvega!

Skozi možgane mu je blisnila misel:

"Ona je ukradla rum, nihče drugi."

Ženo umorjenega Notea so našli par korakov od hiše. Bila je pijana kakor čep in je držala pljuškačo steklenico ruma med kolena pod drevesom.

Mornarji, med katerimi se je bila razširila vest o dogodku, so hitro napravili sklep. Zvezali so zamorko in sklenili, da jo obesijo. Ko so pristopili iz vrvo, se je pijana ženska režala, da je bilo groza. Hotela je pobožati in objeti enega izmed krvnikov, toda oni se je umaknili, njej pa je padla glava na prsi, kakor bi jo odsekali pri vratu. Ko se je vrv že dvignila, je izdala v slabi španščini:

"Ljubezen, ljubezen..."

Vrv se je nategnila. Šele zdaj je zamorka začutila, da jo nekaj tišči, in prestrašeno je izbulila oči. Hotela je nekaj reči, a ni več utegnila. Dvakrat, trikrat se je močno stresla, kakor bi jo zviljal krč, potem je izdihnila. Njeno telo se je še dolgo gugalo v vetriču dreves pred belo hišo.

ROMUNSKA EKSPEDICIJA NA SEVERNI TEČAJ

Prihodnje leto se napoti na severni tečaj ekspedicija romunskega polarnega raziskovalca dr. Dombrave. Namen ekspedicije bo v prvi vrsti preiskati severovzhodno obalo Grenlandije in ugotoviti, ali bi se našel tam prostor za bazo polotov iz Evrope v Ameriko. Ekspedicije se udeležijo 8 članov z dr. Dombravo kot metereološkim strokovnjakom na čelu.

Stroške bo kril deloma dr. Dombrava iz lastnih sredstev deloma pa nekatere ameriške univerze. Dr. Dombrava, ki je še mlad, je postal že pred leti strokovnjak na polju raziskovanja polarnih krajev. Že leta 1927 je organiziral ekspedicijo na Grenlandijo, od koder je prinesel mnogo zanimivih predmetov, s katerimi je obogatil naravoslovne muzeje v Belgiji, Franciji in Romuniji.

Med drugim je ugotovil, da živi na Grenlandiji sedem raznih vrst komarjev, ki so raziskovalce močno ovirali pri delu. Novo ekspedicijo organizira dr. Dombrava pod vodstvom izbornega ameriškega letalca. Dr. Dombrava je sam spreten letalec, toda letal ne bo, ker se hoče posvetiti zgolj znanstvenemu raziskovanju.

Velik STENSKI ZEMLJEVID CELEGA SVETA

sestoječ iz šestih zemljevidov, s potrebnimi pojasnili, sexnami držav, mest, rek, gora itd.

Brez dobrega zemljevida ne morete zasledovati dogodkov, ki se vrše po svetu.

CENA

\$1.

GLAS NARODA
216 W. 18 STREET
NEW YORK

Erik Mjöberg:

Kraljestvo mrtvih na Borneu.

Erik Mjöberg spada poleg Nordenskjölda, Svena Hedina in švedskega princa med najznamenitejše švedske raziskovalce. Posebno je proučeval Sundsko otočje, njegove prebivalce, in njihove značilnosti. Upal se je tako daleč v notranjost Bornea, kakor se noben Evropejec pred njim. Pričujoči sestavek je povzet iz njegove knjige "Po otoku" lovcev na glave".

Opisati hočem kraljestvo mrtvih med ekvatorjalnimi narodi, da bo do čitatelji spoznali, kolika razlika obstoji med znanimi oblikami v severnih in južnih conah. Pri tem igra podnebje zelo veliko vlogo.

Daleč naokrog je razširjeno zmotno naziranje, da je na ravniku toplejše kakor severno in južno od njega. Za časa mojega bivanja v subtropskem kimberleyskem okraju na severozapadu Avstralije je kazal moj pravilno idoč toplomer 51 do 53 stopinj Celzija v senci, in sicer skozi cele tedne. Ponoči je padlo srebro na 35 stopinj. Kri je vrela v žilah in nehoti so prišle čez ustne besede: "To je pravcati pekli!" Ves čas mojega bivanja na ravniku nisem nikoli doživel višje temperature od 35 stopinj Celzija. Zato pa je v tistih krajih vlaga v ozračju vse višja kakor pri nas. Vročina močnejše pritiska kakor v suhi, od solnca prežarjeni Avstraliji.

Avstralija je bila za antropeleže dolgo časa zagonetna dežela. Kajti tukaj je toliko ljudskih plemen kakor zalivov in med posameznimi plemeni vlada pravcata babilonska zmešnjava glede jezika. Za vselej bo ostala uganka, odkod so prišli ta ljudstva in kdo so bili njih predniki, čeprav se pojavljajo mnenja, da si jih naplavili semkaj veliki valovi s polotokov južne Azije. Ker pa so vrela iz notranjščine Azije nenehoma nove ljudske množice, so se morali prvotni naseljenci umakniti s polotoka Malakke in Sumatre. Od tam jim ni bila čez Banko predolga pot na Borneo.

Dajaki na Borneu imajo izrazit zmisel za skrivnostne stvari. Vse, kar si ne morejo razložiti, imajo nanje čarno moč. Ure in ure se lahko pogrezajo v mračna premišljevanja, ki jim ni poljsanila. Če pogledamo Dajaku v oči, se nam zdijo, da se v njih izraža vse njegovo predstavotvorno življenje. Duševno življenje Dajakov pa je zelo srodno z življenjem Malajcev. Pri obeh ljudstvih naleti raziskovalci na iste napake in vrline. Vseuničujoči val islama, ki je nekoč zaplaval indijsko-orientalski svet od Mekke na zapadu do najdaljšega Vzhoda, je segel celo do Bornea. Ampak pri Dajakih ni našel posebnega odziva, pridružio se mu je med njimi le malo vernikov. Zato lahko hvalimo usodo, da nam je ohranila toliko pristnih prič davnine, ki bi bile s svojimi starodavnimi predstavami v tem primeru izginile. Tako pa ostale in dajasko srce jih je ohranilo do dandanašnjega dneva.

Zibel Dajakov je tekla v najgloblji temi z ugankami prepredenih pragozdov, daleč od tam, kjer se izlivajo reke, daleč od nabrežja, kjer so si ustvarili odposlanci proroka svoja trdna oporišča. Dajak se je tekoma naučil tolmačiti zagonetna znamenja in čudeže po svojih prednikih. V potresu in lomljenju vej, v enolični nočni pesmi črčila je videl poslanstvo naravnih duhov, in se je trudil, da bi jih spoznal. Če Dajak zbolí, pravijo njegovi rojaki, da so se vzdignili duhovi iz podzemlja, da bi pregovorili bolnika, naj se preseli v sabayan, dajaski Had. In kadar ugaša lučka življenja ter se smrtniku bliža konec, skušajo sorodniki in prijatelji umirajočega z vsemi sredstvi pregovoriti, naj se ostane pri njih in bijejo z njim pravi pravcati boj, da ga ne ugrabijo duhovi in ne odpeljejo s seboj v podzemlje.

Kadar pa smrt pristopi k glavlju Dajaka, se začne jok in stok dajaskih žena. Prsi pokojnika posujejo z zrnati riža, ki jemljejo nase pokoro za storjene grehe umrlega. Duh pokojnika pa mora nastopiti dolgo in nevarno pot v sabayan. Naj ga na tej poti ščitijo dobri duhovi! Šele drugi dan po smrti se izseli duh z telesu in zapusti mrtliča. Zato ga prej še nasitijo s kuhanim rižem, ki mu ga nudijo skozi ustnice, ki so se zaprle za vedno. Tisti, ki so ostali živi, se zelo boje duha umrlega. Strah jih je, da bi se mrtlič utegnil vrniti nazaj med

nje in jim prinesiti nesrečo v hišo. Zato imajo posebne ceremonije. Kadar dvignejo rakev in jo nase iz hiše, vzamejo nekaj pepela iz ognja, ki je gorel ves čas poleg mrtliča in posujejo z njim sprevid, ker so verjeti, da bodo na ta način speljali duha pokojnika na napačno sled. Žene pa se ne smejo udeležiti pogreba. Dovoljeno jim je samo glasno jadikovanje, ki se glasi tako dolgo, da jim izgine sprevid izpred oči.

Tretji dan po smrti pride na vrsto "pana". Duh pokojnika in duhovi, ki so prišli v pogelgovatem členu iz podzemlja, se še niso odstranili. Svoji gredo torej v stopanje mrtliča v vržejo skozi okno kuhan riž ali druge jedi, sekire, nože in posode, vse, kar je pokojnik rebil v življenju pri delu in jedi. To so zadnje žrtve za umrlega, ki naj odženo duhove od oken. Prve tri do štiri večere po pogrebu pa naredijo na določenem mestu ogenj, da na ta način olajajo pokojniku pot v kraljestvo senc. V Hadu je namreč gorivo drago. Duh vzame iz ognja oskrke in si z njimi sveti pot v onostranstvo.

Med ostalimi živi posledje predstava, da blodi duh umrlega brez miru naokrog. Še vedno ni sprejet v kraljestvo duhov in ne dobi jedi ne pijače, vsaj ne dokler ni "pana" pri kraju. Primeri se čestokrat, da pošlje najeta jadikovalka hrano za njim v sabayan. Obenem prosi ptič-pribočnika, naj poleti k umrlemu v podzemlje in vzame s seboj hrano in druge potrebščine. Potem zapoje, da je ptič že na poti, da so ga duhovi sprejeli in vprašali, kaj jim prinaša. Ptič odgovarja: "Dajave, solze in tožbe svojcev!" Dajaki pripravijo skaf in pomečejo vanj darove: zlato, srebro in žlahtno kamenje. Šele zdaj se duh pokojnika udomači v novi okolici, začne graditi hiše in čolne in živi življenje, ki se jedva loči od življenja v tostranstvu. Nebeških radosti in peklenskih muk Dajaki ne poznajo. Samo globlje misleči Dajaki menijo, da duša po smrti potuje skozi več svetov, kjer prebivajo duhovi in postaja pri tem čedalje šibkejša, dokler se naposled ne razpusti v megli in zraku.

Dajaki ne vedo nič o stražniku pekla, pač pa jim je znano, da vodi pot čez Stiks. Mnogi Dajaski so sedaj pripovedujejo o tesnem prehodu čez reko na ozkem iztesnem debelu. Tam preži na prevoznike Cerberus, ki ima podobo krokodila in pazi, da se duh ne izmakne. Neko plemo privede svojim mrtvecem na nogo biser, da se pokojnik z njim z njim odkupi pri vrodu v drugi svet.

BOJ PROTI DOLGEMU KRILU

Po vseh deželah evropskega kontinenta, zlasti pa na Francoskem in na Angleškem, je izzvala nova moda dolgih kril srdite boje. Posebno ostro nastopa proti njim francoska Liga za ženske pravice, ki je osnovala poseben odsek izključno s tem namenom, da bi se boril proti modnim-diktatom damskih velekojčarjev. Vsak dan izda ta odsek kakšen proglas na ženske, naj ne ostavijo kratkih kril. V to borbo je posel tudi Faubourg-Club, eden najbolj odličnih v Parizu, ki je priredil za svoje člane in članice diskusijo o tem vprašanju.

Debata je končala s sprejetjem resolucije, ki veli, da bi morali kratka krila obdržati za čedneva oblačila, dolgi pa bi morali dati prednost za večerna.

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIŽANA

Angleško-slovensko Berilo

(ENGLISH SLOVENE READER)

Stane samo

\$2.—

Naročite ga pri

KNJIGARNI "GLAS NARODA"
216 West 18 Street
New York City

Božična nakazila

ZA VAŠE

sorodnike v domovini.

Priporočamo Vam, da nam Vašo letošnjo denarno pošiljatev naročite čim prej, in sicer iz dveh razlogov:

PRVIC: želimo, da se denar izplača prejemnikom vsaj en teden pred prazniki. To je mogoče le tedaj, če nam naročite nakazilo še pred koncem novembra.

DRUGIC: želimo Vam računati dinarje še po naši sedanjih ceni. Pred kratkim se je začela nakupna cena dinarjev nekoliko dvigati ter je mogoče, da bomo primorani povišati tudi svojo prodajno ceno. Sicer se pa nadamo, da bomo lahko ostali pri sedanjih ceni dokler nismo večino božičnih nakazil oddali.

KER SMO NAJBOLJE PRIPRAVLJENI ZA TOČNO IZVRŠEVANJE VAŠIH NAROČIL, VAS PROSIMO, DA ISTA POŠLJETE NA

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

SODNIJSKI OGLASI iz stare domovine.

Opravična številka T 54 29-2

UVEDBA POSTOPANJA ZA PROGLASITEV MRTVIM

Puntar Franc, sin Jere Puntar, rojen 3. aprila 1888 na Rakeku, pristojen na Rakek, okr. Logatec, samski, rudar na Rakeku št. 36 je odšel leta 1905 v Ameriko. Do leta 1915 je bival v Pittsburgh-u, Pa. in je večkrat pisal domov, potem se je vsaka sled izgubila.

Ker je potemtakem smatrali, da bo nastopila zakonita domneva smrti v smislu 24. št. 1. o. d. z., se uvede na prošnje njegove sestre Stok Jožice roj. Benčan, žel. uradnika poropore na Rakeku postopanje za proglasitev mrtvim ter se izda poziv, da se o pogrešanju poroča sodišču.

Puntar Franc se poziva, da se zgleda pri podpisnem sodišču ali drugače da kako vest o sebi.

Po 15. decembru 1930 bo sodišče na vnovično prošnjo odločilo o proglasitvi mrtvim.

Deželno sodišče v Ljubljani, odd. V, dne 23. oktobra 1929.

Avsec, I. r.

Opravična številka T58 29

UVEDBA POSTOPANJA ZA PROGLASITEV MRTVIM

Kepa Franc, rojen 16. avgusta 1859 v Gobniku št. 4, pristojen v Moravce — Sv. Križ, okraj Litija, Kepa Franc

4. je odšel že pred več, kakor 30 leti v Ameriko, od tam je zadnjič pisal 9. avgusta 1924, od tega časa dalje pa o njem ni nikakega glasu. Naposled je stanoval v South Miles Ave., R. F. D. No. 3, Bedford, Ohio. Ker je potemtakem smatrali, da bo nastopila zakonita domneva smrti v smislu 24. št. 1. o. d. z., se uvede na prošnje njegove hčerke Kepa Franciške iz Gobnika št. 4 pošta Sv. Križ pri Litiji postopanje za proglasitev mrtvim ter se izda poziv, da se o pogrešanju poroča sodišču.

Kepa Franc se poziva, da se zgleda pri podpisnem sodišču ali drugače da kako vest o sebi.

Po 1. septembra 1930 bo sodišče na vnovično prošnjo odločilo o proglasitvi mrtvim.

Deželno sodišče v Ljubljani, odd. V, dne 12. septembra 1929.

Avsec, I. r.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

ZNORELA STAVA

V neki predmestni gostilni v Linzu je sedelo več oseb, ki so bile že v "veselem" razpoloženju. Delavec Leopold Kepplinger je hipoma predlagal stavo, da bo porzil vsak predmet, ki mu ga določijo. Hvalili so trdnost svojega želodca. Stavili so za liter vina.

Kepplinger je tedaj po vrsti in ob zalivanju s pivom porzil tri cianaste žlice, dva dolga jarjavla žebila, več kovancev, cel kup steklenih drobecov, žepni nož, več cigaretnih ugasikov in drugih reči. Ko je spil še kozarec piva, so ga prijeli strahoviti kriči. Odpeljali so ga v bolnico, kjer so ga takoj operirali. Črevesje mu je bilo na več mestih pretrgano in bo bržkone umrl.

LEČENJE TUBERKULOZE Z DIJETO.

Zadnje čase igra dijeta pri lečenju raznih bolezni zelo veliko vlogo. Za sladkorno bolezen, za bolezn v želodcu, črevah in ledvicah so določili zdravniki znanstveno utemeljene dijeete, s pomočjo katerih se te bolezni uspešno lečijo. Tudi za lečenje tuberkuloze je že določena dijeta. Dokazano je, da je človeški organizem proti boleznem tem bolj odporen, čim več beljakovin in maščobe je v hrani. Oglikovni hidrati v hrani pa zmanjšajo odpornost organizma.

Jedilni listek za tuberkulozne je sestavil dr. Hermannsdorfer.

Prepoveduje jim jesti kakršnekoli konzerve, prekajeno meso ter prekajene in nasoljene ribe. V omenjeni količini lahko tuberkulozni jedo močnate jedi, naslan kruh, pecivo, makarone, sladkor, prsten med, drobovje, sveže ribe, mleko, neslano maslo, olivno olje, vinsko maslo, surovo, pa tudi kuhano in pečeno sadje, kompot, marmelado, dušeno sočivje brez omake, čebulo, česen itd.

Baje je lečenje tuberkuloze s pomočjo dijeete zelo uspešno.

Zakonska tragedija v Beogradu.

V Beogradu se je šofer Jovan Iljka spri s svojo ženo Marijo in jo med prepričnim sunil z nožem v prsa, na kar se je sam javil policiji.

Ženi je prerezal glavno žilo, vendar zdravniki upajo, da bo okrevala. Morilca so zaprli.

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

Pozor Rojaki!

Za vestno in hitro izvršitev vseh poverjenih nam poslov naslovite vsa pisma za list —

"GLAS NARODA"

216 West 18th Street
New York

Vsa denarna nakazila v stari kraj, bančne posle in potniške zadeve pa —

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street
New York

da tako Vaša naročila ne bodo vsled oddaljenosti uradov zakasnela.

MAŠČEVALNA LJUBEZEN

Francoski spisal Georges Ohnet.

Za Glas Naroda priredil G. P.

(Nadaljevanje.)

Nato pa je dostavil, ko je zagledal na kaminu par znamk: — Milmogrede zamenjal to v klubu. V celem je petdeset luidorjev — Bom preskrbel, vicomte, — je odvrnil Arthur, ki je zamrmral milmogrede: — Razkošni vlak v Monte Carlo, stavim kaj! Tam lahko poskusim svojo srečo pri ruleti...

*

Z neizprosnim mirom, ki je zmotil vso njegovo okolico, je bankir Trelaurier preko vsega dneva reševal strokovne posle. Imel je dolgo posvetovanje s svojim prvim tajnikom, nakar se je posvetoval s tajnikom turskega poslanstva, pretkanim Armencem, po imenu Semak Efendi, katerega so poslali njegovi višji, kakorhitro je prišlo poročilo o uvedenih finančnih operacijah.

Borzni agenti, ki so prišli pozneje, so našli Trelaurierja tako razigrane volje ter svežega kot še malokdaj poprej. Stenografu je sam diktiral pisma za večerno pošto. Krog šeste ure je prišel v glavni urad, da se dogovori s kasirjem o par privatnih stvareh.

Nato pa se je umaknil, kot vsaki dan, z Bernautom, v svojo privatno sobo in tam je konečno lahko snel masko, pokazal prijatelju svojo bolesto ter veliko izčrpanje, ki je sledilo temu dnevu krčevite samovoljave.

Nikake kretnje ni bil več zmožen, ležal v je globokem naslonjaču ter se branil na vse pretege misli na to, kaj ga je pričakovalo po njegovem povratku domov.

Bernaut je upošteval ta molk, ker je dobro vedel, da ne morejo biti koristne nikake tolažilne besede. Kako naj zasepeta prijatelju upanja, ko ni imel on sam nikakih? Kako naj misli na sporazum, po strastnih izjavah Anine? Mlada ženska je podrla za seboj vse mostove in izprememba v njenih mislih se mu je zdela skrajno nevrjetna. Kljub temu pa je stavil Bernaut, premagan od srčne bolesti prijatelja, predlog, da povpraša po telefonu v stanovanje, kako stoji stvari sedaj.

— Zakaj? — je odvrnil Trelaurier medlo. — Ona je že morala odpotovati. Kako bi mogla storiti kaj drugega po tem, kar mi je rekla? — In kaj, če se je spametovala ob enajsti uri, če je razumela, da je nameravala storiti veliko neumnost in če je ostala?

— To je nemogoče! Jaz jo vendar poznam! Njen sklep mora biti naravnost neomajen, kajti izrazila se je na tak način, dasiravno bi drugače ne skrivala lasu na nikaki glavi. Za njen obstoj se nudi le ena možnost in ta bi bila, če bi se lopov, ki jo skuša upropastiti, ustrašil odgovornosti za njeno usodo in če bi ji sam nasetoval, naj ne odpotuje. To pa je skrajno nevrjetno!

— In če bi se zgodilo, kaj bi storil? — Rekel sem ji: — Nikdar več se ne bom dotaknil tega, kar se je danes završilo med nama in nepeh bi vse sile, da ona sama pozabi vse to! Ah, Bernaut, če bi ji mogel oprostiti, jo ohraniti in le še zopet videti!

Trelaurier se je vzravnaval in njegove oči so se mrzlično iskrale. Takoj nato pa je zopet omahnil nazaj. — Ti vidiš, da jo ljubim, kljub vsemu! Kakšna muka! In kako težko se bo pokorilo ubogo dete za bolesto, katero povzroča meni! — Ti misliš le nanjo — je rekel Bernaut trpk. — Ti jo objokuješ in ona mori tebe!

— Da, prav imaš. Moral bi jo proklinjati, a tega ne morem storiti. Preveč sem jo ljubil ter jo ljubil še vedno preveč. Nikdar je ne bom mogel sovražiti in vedno jo bom objokoval.

— Tega ji nisi nikdar rekel, kar izgovarjaš sedaj tako presunljivo! — Ne! Skrilal sem čustva, ker me je bilo strah! Pogled me, Bernaut! Okoli moški, zavajen ter z osiveli lasmi in k temu še bankir, ali more tak človek igrati ljubimca ter kazati veliko strast? V strahu, da se smešim, če izdam svoja čustva, sem zaklenil trdno v samega sebe vsa čustva, ki bi moglo ganila Anino. Zadovoljil sem se s tem, da sem jo imel rad, da sem bil dober, da sem jo skušal osrečiti ter upal, da bo to zadostovalo, da jo priklenem nase. Pozabil pa sem gojiti ideale, ker sem se bal, da ga bom polomil v svoji zunanji treznosti. Vsa ta leta je prišlo do tega, da ni moja žena poznala mojega notranjega življenja.

Trelaurier je vstal ter hodil zamišljeno po hiši, nakar je odvrnil, z varnim pogledom in izvanredno resnostjo:

— Stori sem, kar sem smatral za svojo dolžnost. Kar sem storil, se mora zgoditi in treba je izvesti vsi stvar dostojno. Po tem sem stremel z vsemi svojimi silami in to je edino priznanje, ki ga morem dati svojemu samoljubju. Če bo Anina pomislila nazaj name, si bo brez dvoma rekla: — Obnašal se je dobro. — Ohranila mi bo spoštovanje in ta misel je edina, ki bo nekoliko omilila moje trpljenje.

Oba prijatelja sta se molče spogledala ter pustila poteči nekaj časa, ki je nekoliko približal čas konflikta. Glasen udarec ure je prekinil molk — sedma ura!

Trelaurier se je hitro obrnil ter pozvonil svojemu pisarniškemu služabniku.

— Sedaj grem. Kdor mi hoče kaj sporočiti, naj telefonira domov. Lahko noč!

Nato je odšel z Bernautom navzdol, ukazal kočijažu, naj pelje domov ter vstopil s prijateljem vred. Spotoma ni govoril nobene besede, a čim bližje sta prihajala k cilju, tem bolj prepaden je bil obraz Trelaurierja in glasni dihi so razodevali strah, ki je krčil njegova prsa.

Ko sta vstopila v hišo, ni bilo opaziti nič posebnega. Dva služabnika sta stala, pričakujoč, v veži. Trelaurier in Bernaut sta odšla po stopnicah navzgor in tedaj jima je prišel nasproti služabnik, ki je izročil na srebrnem krožniku Trelaurierju pismo. Trelaurier je spoznal takoj pisavo Anine, posegel s tresočo se roko po pismu ter vprašal mirno, skoro brezbržno:

— Ali je gospa odpotovala? — Da, ob petih. Vzela je Zoe s seboj! — Dobro. Pridem jutri za njo. Pripravite mojo ročno torbico! — Ali moram spremljati gospo? — Ne. Gospod Bernaut bo večerjal z menoj. — Pripravite še za enega.

Z Bernautom je stopil v svojo sobo, potem ko je odložil ključ in povrnik. Pismo je držal še vedno neodpečateno v roki. Ko pa so se vrata zaprla, je nahlitro odtrgal omot ter predital na en pogled: — Zdravstvu, Feliks! Oprosti mi, Anina!

Molče je pomolil Bernautu pismo, nakar je omahnil na stol ter pričel trpk. jokati.

Peto poglavje.

Tristan je sedel na širokem stolu na terasi hotela de Paris in njegov pogled je obsegal prizore zaliva v Monaco, ki se je kopal v krasnem, solnčnem svitu.

Ura je bila poldne. Vetrč je zibal liste dreves, ki so stala na vrtu. Bil je den onih, očarljivih dni, v katerih se zdi človeku življenje je kot krasna predstava. Aprilske sonce je ovijalo pokrajino kot vlažno kopel. Naslonjen nazaj je Tristan leno pušil svojo cigareto, preveč len, da bi razmišljal. Nestrpno je čakal na gospo de Prejean, ki se je danes zjutraj odpeljala z avtomobilom v Condamine, da obišče gospo Trelaurier.

(Dalje prihodnjic.)

Nesreča in zloba.

V kandijsko bolnico so prepe-ljali težko ranjenega 33-letnega Ivana Brezoviča, kurjača v črno-meljskem premogovniku, doma iz Vrbovske na Hrvaškem. Zaposlen je bil v rovu pri črpanju vode z motorno črpalko. Izenada se je pri tej sneli jermeni in udaril na motor, da se je odprla pipa za bencin, ki se je takoj vnel. Plameni so hipoma objeli Brezoviča, da je bil ves v ognju. V bližini ni bilo nikogar, ki bi mu pomagal. Imel je še toliko prisotnosti duha, da je slekel med begom iz gorčice rova suknič in se tako ubranil hujših opeklin. Ko je pritekel iz rova, se je nezavesten zgrudil. Prvo pomoč so mu nudili njegovi tovariši. Vodstvo rudnika pa je dalo težko ranjenega nemudoma prejeljati v Kandijo, kjer se nahaja sedaj v zdravniški oskrbi.

Ivan Povše, posestnikov sin, star 25 let, iz Zagrada pri Šmarjeti, se je namenil okoli 9. zvečer v bližnjo vas Zbure po cigarete. Kupil si je tobaka, vžgalice in več drugih potrebščin, nakar je počakal tovariše iz domače vasi, ki so vasovali v Zburah. Korakajoče proti Zagradi, jih je nenadoma obkolila gruča fantov. Eden od njih je skočil proti Povšu in mu zasadil gnojne vile v levo stran prsi tik nad srcem. Napadalec je Povša z vilami še enkrat sunil in ga zadel v desno roko. Povše je imel še toliko moči, da je zavpil: "Zabodel me je!" Potem se je onesvestil.

Njegovi tovariši iz domače vasi so ga z velikimi težavami prinesli vsega okrvavljenega domov, kjer so ga takoj naložili na voz in pripeljali v novomeško bolnico.

Proti napadalcem je uvedeno kazensko postopanje. Osemletni učenec Vladislav Oklešen iz Lok pri Prečni je našel na cesti iz Prčne proti Loki dinamitno patrono in jo je v svoji otroški naivnosti mislil uporabiti za igračo. Zabil je v patrono žebel. Močna eksplozija ga je vrgla na tla in mu odtrgala na levi roki prste, na desni pa dva težko poškodovala. Deček je pri tem zadobil tudi občutno poškodbo na levi nogi. Tudi njega so pripeljali v bolnico usmiljenih bratov v Kandijo.

BANOVČEVI KONCERTI.

1. decembra: S. Chicago, Ill.
8. decembra: Calumet, Mich.
15. decembra: Milwaukee, Wis.
Svetožar Banovec,
381 E. 160. St., Cleveland, O.

Božič v stari domovini.

Vi ne morete napraviti večjega veselja onim, v starem kraju, ki so vam bližji in dragi, kakor če preživite božične praznike v njihovem krogu. Pridružite se

VELIKEMU IZLETU V JUGOSLAVIJO
NA ENEM IZMED SELEDEČIH PARNIKOV

TUSCANIA na Havre v soboto, 7. dec.

Pod osebnim spremstvom g. S. Vukovich-a.

BERENGARIA na Cherbourg 14. decembra

Spremljevalec g. A. Markus.

Naši izkušeni spremljevalci vam bodo olajšali vse potne težkoče, ter skrbeli za vašo udobnost in zadovoljnost na poti od New Yorka do vašega cilja.

Rezervirajte si takoj prostor pri svojem lokalnem zastopniku, ali pa pri

CUNARD LINE 25 Broadway, NEW YORK

PREIZKUŠNJA S SLINO —
PREIZKUŠNJA INTELIGENCE

Preizkušnja s slino je imela doslej nekakšen pomen samo pri konjskih dirkah. Če je dirjal na pr. polnokrvnen konj drugače, nego je bilo pričakovati po njegovi formi, sa mu analizirali slino in če so dognali v njej kakšno snov, ki ne spada med njene sestavne dele, je bilo smatrati to za dokaz, da so konju dali pred dirko kakšno zdravilo, da bi na ta, seveda nedovoljeni način povečali njegove dirkalne sposobnosti. Toda moskovski profesor Blonski je otvoril tej preizkušnji še vse širše polje. Po njegovih raziskavanjih se namreč sestava sline spreminja po višji ali nižji inteligenčni stopnji opozovanega bitja, v prvi vrsti otroka, in po tem, ali opazovanec mnogo duševno dela ali ne. Pri inteligenčno razvitejših ljudeh je tako zvana alkaliescenca sline večja nego pri manj razvitih. Tako bi imeli v tej preizkušnji zanesljivo in objektivno metodo za ugotovitev inteligenčne stopnje posameznega človeka in vrste njegovega dela.

Trditve Blonskega so vzbudile mnogo pozornosti in več učenjakov se bavi sedaj z raziskovanjem njihove upravičenosti.

ADVERTISE in "Glas Naroda"

POZOR, ROJAKI

Iz naslova na listu, katerega prejimate, je razvidno, kdaj vam je naročnina pošla. Ne čakajte toraj, da se Vas opominja, temveč obnovite naročnino ali direktno, ali pa pri enem sledenih naših zastopnikov.

CALIFORNIA

Fontana, A. Hocheval
San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO

Denver, J. Schutte
Pueblo, Peter Cullig, John Germ,
Frank Janesh, A. Saftič.

Salida, Louis Costello.
Walsenburg, M. J. Bayuk.

INDIANA

Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS

Aurora, J. Verblich
Chicago, Joseph Blish, J. Bevič,
Mrs. F. Laurich, Andrew Spillar,
Cicero, J. Fabian.

Joliet, A. Anzele, Mary Bamblich,
J. Zalelet, Joseph Hrovat.

La Salle, J. Spellich.
Mascoutah, Frank Augustin

North Chicago, Anton Kobal
Springfield, Matija Barboriciu.

Summit, J. Horvath.
Waukegan, Frank Petkovšek in

Jože Zelenc.

Vsakovrstne

KNJIGE

POUČNE KNJIGE
POVESTI in ROMANI
SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Telephone: CHELSEA 3878

POPOLEN CENIK JE PRIOBČEN
V TEM LISTU VSAKI TEDEN

KANSAS
Girard, Agnes Močnik.
Kansas City, Frank Žagar.

MARYLAND

Steyer, J. Černe.
Kitzmillier, Fr. Vodopivec.

MICHIGAN

Calumet, M. F. Kobe
Detroit, J. Barich, Ant. Janezic.

MINNESOTA

Chisholm, Frank Gouze, A. Panian, Frank Pucelj.

Ely, Jos. J. Peschel, Fr. Sekula.
Eveleth, Louis Gouze.

Gilbert, Louis. Vessel
Hibbing, John Povše.

Virginia, Frank Hrvatič.

MISSOURI

St. Louis, A. Nabrgoj.

MONTANA

Klein, John R. Rom.
Roundup, M. M. Panian

Washoe, L. Champa.

NEBRASKA

Omaha, P. Broderick.

NEW YORK

Gowanda, Karl Sternisha.
Little Falls, Frank Masle.

OHIO

Barberton, John Balant, Joe Hiti.
Cleveland, Anton Bobek, Chas.

Karliger, Louis Rudman, Anton Simčič, Math. Slapnik.

Euclid, F. Bajt.
Girard, Anton Nagode.

Lorain, Louis Balant in J. Kumše
Niles, Frank Kogovšek.

Warren, Mrs. F. Rachar.
Youngstown, Anton Kikelj.

OREGON

Oregon City, J. Koblar.

PENNSYLVANIA:

Ambridge, Frank Jakše.
Bessemer, Louis Hribar.

Braddock, J. A. Germ.
Broughton, Anton Ipavec.

Claridge, A. Jerin.
Conemaugh, J. Brezovec, V. Ro-

vanšek.
Crafton, Fr. Machek.

Export, G. Previč, Louis Jupan-
čič, A. Škerlj.

Farrell, Jerry Okorn.
Forest City, Math. Kamin.

Greensburg, Frank Novak.
Homer City in okolico, Frank Fe-

renchack.
Irwin, Mike Paushek.

Johnstown, John Polanc, Martin Korosheta.

Krayn, Ant. Tauželj.
Luzerne, Frank Balloch.

Manor, Fr. Demshar.
Meadow Lands, J. Koprivšek.

Midway, John Zust.
Moon Run, Fr. Podmilšek.

Pittsburgh, Z. Jakabe, Ig. Magi-
ster, Vinc. Arh in U. Jakobich, J.

Pogačar.
Presto, J. Demshar.

Reading, J. Pezdirc.
Steelton, A. Hren.

Unity Sta. in okolico, J. Škerlj,
Fr. Schiffrer.

West Newton, Joseph Jovan
Willock, J. Peternel.

Kretanje Parnikov
Shipping News

27. novembra:
Mauritania, Cherbourg.
President Harding, Cherbourg, Bre-
men

28. novembra:
Muenchen, Boulogne Sur Mer, Bre-
men

29. novembra:
Homerik, Cherbourg.
Lapland, Cherbourg, Antwerpen.
Minnesota, Plymouth, Boulogne Sur
Mer

30. novembra:
Milwaukee, Cherbourg, Hamburg.
President Roosevelt, Cherbourg,
Bremen

5. decembra:
De Grasse, Havre

6. decembra:
De France, Havre. (Skupni Bo-
žični izlet.)

Vulcania, Trst
Majestic, Cherbourg
Pennland, Cherbourg, Antwerpen
Berlin, Cherbourg, Bremen

7. decembra:
Presidente Wilson, Trst
Leviathan, Cherbourg, Bremen
Vadnam, Boulogne Sur Mer, Rot-
terdam

8. decembra:
Cleveland, Cherbourg, Hamburg
10. decembra:
Gosse, Southampton, Napoli, Genova

11. decembra:
Stuttgart, Boulogne Sur Mer, Bre-
men
Republik, Cherbourg, Bremen

12. decembra:
St. Louis, Cherbourg, Hamburg
Roma, Napoli, Genova
France, Havre

13. decembra:
Berengaria, Cherbourg

14. decembra:
Bremen, Cherbourg, Bremen
George Washington, Cherbourg,
Bremen

Volendam, Boulogne Sur Mer, Rot-
terdam
Minnekahda, Plymouth, Boulogne
Sur Mer

19. decembra:
Columbus, Cherbourg, Bremen

26. decembra:
Rochambeau, Havre

27. decembra:
Mauritania, Havre
Minnesota, Cherbourg

28. decembra:
Deutschland, Cherbourg, Hamburg

Božični skupni izlet, — 8. dec., "ile
de France".

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za
potovanje na ogromnih parnikih:

ILE DE FRANCE 6. dec.; 17. jan.
(10 P. M.) (7 P. M.)

FRANCE 12. decembra. (6 P. M.)

PARIS 24. januarja. (5 P. M.)

Najkrajša pot po železnici. Vsako
je v posebni kabini s vsemi moderni
mi udobnostmi. — Pijača in slane
francoske kuhinje. Izredno nizke cene
Vprašajte kateregakoli
pooblaščenega agenta

FRENCH LINE
19 STATE STREET
NEW YORK, N. Y.

Kako se potu-
je v stari kraj in
nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v
stari kraj, je potrebno, da je po-
učen o potnih listih, priljagi iz
drugih stvari. Vsa naša dolgo-
letna izkušnja vam mi zamoremo
dati najboljša poiznanila in pripo-
ročamo vedno le prvostne brzo-
parnike.

Tudi nedržiavljeni zamorejo po-
tovati v stari kraj na obisk, toda
preskrbeti ali morajo dovoljenje za
povrnitev (Return Permit) iz Wash-
ingtona, ki je veljaven za eno leto.
Brez permita je sedaj nemogoče
priti nazaj tudi v teku 6. mesecev
in tja se ne pošiljajo več v stari
kraj, ampak ga mora vsak prosilec
osebno dvigniti pred odpotovanjem
v stari kraj. Prošnja za permit se
mora vložiti najmanj eden mesec
pred nameranim odpotovanjem
in on, ki potuje preko New Yorka,
je najbolje, da v prošnji označijo,
naj se jim pošlje na Barge Office,
New York, N. Y.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ
STAREGA KRAJA

Glasom nove ameriške priseljen-
ške postave, ki je stopila v veljavo
z prvim julijem, znaša jugoslovans-
ska kvota 845 priseljenec letno, a
kvotni višjeji se izdajajo samo onim
prosilcem, ki imajo prednost v kvoti
in ti so: Stariši ameriških državl-
janov, možje ameriških državljan-
ki so se po 1. juniju 1928. leta poro-
čili, žene in neporočeni otroci izpod
18. leta poljedelcev. Ti so opravičeni
do prve polovice kvote. Do druge
polovice pa se opravičeni žene
in neporočeni otroci izpod 21. leta
onih nedržiavljanov, ki so bili po-
stavno pripuščeni v to deželo za stal-
no bivanje.

Za vsa poiznanila se obračunajo na
poznano in zanesljivo

SAKSER STATE

BANK

22 CORTLANDT STREET

NEW YORK

HOLLAND
AMERICA LINEBožič
v "starem kraju"

Obiščite svoje sorodnike in prijatelje
tekot prihodnjih božičnih praznikov.
Potujte z znanimi HOLLAND parniki.

"NEW AMSTERDAM" 30. nov.
"VEENDAM" 7. dec.
"VOLENDAM" 14. dec.

Ta odpluta bodo pod osebnim
vodstvom uradnikov družbe.

Znižane cene v tretjem razredu
za tja in nazaj. Za poiznanila
vprašajte kateregakoli agenta ali

HOLLAND-AMERICA LINE
24 STATE STREET NEW YORK

V in IZ
JUGOSLAVIJE

PREKO HAMBURGA
z našimi znanimi parniki:
Nenaodkrljiva pot za potnike in ku-
hinja v vseh razredih.

\$198.

IZ NEW YORKA do
LJUBLJANE in NAZAJ